

**SCIENCE**  
**PROBLEMS.UZ**

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences  
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar  
fanlarning dolzarb  
muammolari**

Jild 3, Son 12/1

**2023**

# **SCIENCEPROBLEMS.UZ**

## **ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ**

*№ 12/1 (3)-2023*

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-  
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

**ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES**

**ТОШКЕНТ-2023**

## **БОШ МУҲАРРИР:**

Исанова Феруза Тулқиновна

## **ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:**

### *07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:*

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

### *08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:*

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакаров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

### *09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:*

Ҳақимов Назар Ҳақимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

### *10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:*

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

### *12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАРИ:*

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси

Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳақимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Тошкент давлат юридик университети.

### *13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:*

Ҳашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги

педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Тайланова Шоҳида Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент.

### *19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:*

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

### *22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:*

Латипова Нодири Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси

### *23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР*

Назаров Насриддин Атакулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

---

## **ОАК Рўйхати**

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхати (Рўйхатга) киритилган.

---

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари** электрон журнали 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.  
Муассис: "SCIENCEPROBLEMS TEAM"  
масъулияти чекланган жамият.

## **Таҳририят манзили:**

Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: [scienceproblems.uz@gmail.com](mailto:scienceproblems.uz@gmail.com)

Телеграм канал: [https://t.me/scienceproblems\\_uz](https://t.me/scienceproblems_uz)

## МУНДАРИЖА

### 07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

<i>Елмуратов Икматулла Гайбуллаевич</i> ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНДАГИ БИРИНЧИ ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ ТАРИХИ (1931-1936 ЙИЛЛАР) .....	12-18
<i>Qitaybekov Azizbek Kenesbek o'g'li</i> QORAQALPOG'ISTONDA HAVO TRANSPORTINING SHAKLLANISHIDA "DOBROLET" AKSIYADORLIK JAMIYATINING O'RNI .....	19-23
<i>Nawrizbaeva Nurjamal Qudaybergenovna</i> QORAQALPOQLARNING GILAMCHILIGI BILAN BOG'LIQ VA'ZI MAROSIMLAR .....	24-29
<i>Сайдуллаев Фаррух Умедулло ўғли</i> МУҲАММАД ҲАКИМ ТЕРМИЗИЙНИНГ ЭТНОЛОГИК ВА ЭТНОГРАФИК ТАДҚИҚОТЛАРИ .....	30-35
<i>Berdiqulov Mirolim Tugalvoyevich</i> ТО'ДА-1 NEOLIT MAKONINING O'ZBEKISTON TOSH DAVRI ARXELOGIYASINI O'RGANISHDAGI O'RNI .....	36-40
<i>Olimjonova Gulida Olimjon qizi</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT BOJXONA XIZMATI ORGANLARI FAOLIYATI ..	41-47
<i>O'ng'alov Lazizbek Amiriddin o'g'li</i> NUROTA TOG' TIZMASINING TOSH DAVRI ARXELOGIYASINING O'RGANILISH TARIXI..	48-53
<i>Rahmonov Faxriddin Shoymardonovich</i> MILLIY DEHQONCHILIK MADANIYATINI ETNO-TARIXIY MANBALARDA AKS ETISHI (JANUBIY O'ZBEKISTON MISOLIDA) .....	54-58
<i>Tilavboyev Muhammad</i> JIZZAX VOHASIDA OT BILAN BOG'LIQ URF-ODATLAR VA MAROSIMLAR .....	59-63
<i>To'xtaboyev Xurmatullo Shomirza o'g'li</i> O'ZBEKISTON ILM-FANI RIVOJIDA FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETINING O'RNI (MUSTAQILLIK YILLARI MISOLIDA) .....	64-68
<i>Рахматиллаев Хасанбой</i> МАРКАЗИЙ ОСИЁНИНГ ҚАДИМГИ ДАВР ЭТНИК ТАРИХИНИ ЁРИТИШДАГИ АЙРИМ МУАММОЛИ МАСАЛАЛАР ВА УСУЛЛАРГА ДОИР .....	69-74
<i>Qurbonova Manzila Boqiyevna</i> BUXORO VOHASI MILLIY SHIRINLIKLARI VA ICHIMLIKLARI .....	75-80
<i>Ravshanova Gulora</i> QASHQADARYO VOHASIDA MUNTAZAM QUROLLI HARAKATLAR TA'MINOTI (XX-asrning 20- yillarida) .....	81-85
<i>Зарипбаев Уснатдин Оракбаевич</i> ИККИНЧИ ЖАҲОН УРУШИ ЙИЛЛАРИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР ПРОКУРАТУРА ОРГАНЛАРИ ФАОЛИЯТИ .....	86-90

<i>Baxronov Abdullo Haydar o'gli</i> O'ZBEKISTONDA TOSH DAVRI ARXELOGIYASINI O'RGANISHDA XALQARO EKSPEDISIYALARINING O'RNI .....	91-95
<i>Maxmatqulov Jasur Isroil o'g'li</i> GIYOHVANDLIKKA QARSHI KURASH MAVZUSINING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI .....	96-101
<i>Esanova Nilufar</i> O'ZBEKISTON-TURKIYA HAMKORLIGI VA UNING NATIJASI (TO'QIMACHILIK SANOATI MISOLIDA) .....	102-106
<i>Норбоев Сарвар Қаҳрамон ўғли</i> АФРОСИЁБДАГИ СЎҒД МУДОФАА ДЕВОРИГА ОИД ТАДҚИҚОТЛАРИНИНГ ЎРГАНИЛИШИ (XX АСРНИНГ 50-80-ЙИЛЛАРИ).....	107-111
<i>Эсонов Зиёдбек Юлдашевич</i> ФАРҒОНА ВОДИЙСИ АҲОЛИСИ ТЎҚИМАЧИЛИК ҲУНАРМАНДЧИЛИГИ АНЪАНАЛАРИ .....	112-117
<i>Tishabayeva Irodaxon Rasulovna</i> 1960-1970 YILLARDA O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI .....	118-124
<i>To'xtamishева Fotima Musurmonovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA QASHQADARYO VOHASI KASHTADO'ZLIGIDA O'ZGARISHLAR.....	125-132
<i>Sattorov Nurbek</i> SHIMOLIY BAQTRIYA VA ZARAFSHON MINTAQALARIDA DEHQONCHILIK VA CHORVACHILIK MADANIYATI SOHIBLARI ETNOMADANIY ALOQALARINING O'ZBEK XALQI ETNOGENEZI SHAKLLANISHIDAGI O'RNI .....	133-138
<i>Hazratov Nurali Burxon ug'li</i> QADIMGI KESH VILOYATI HUDUDIDAGI ARXELOGIK YODGORLIKLARINING O'RGANILISH TARIXIDAN .....	139-144
<i>Mamatqulov Bekzod Sherzovich</i> O'ZBEKISTONDA GAZ-OLTINGUGURT SANOATINING YUZAGA KELISHI VA UNING RIVOJLANISH TARIXI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA).....	145-149
<i>Berdiyev Jamshid</i> VOHA JOY NOMLARINING SHAKLLANISHIDA ETNONIMLAR VA PATRONIMLARNING TUTGAN O'RNI .....	150-155
<i>Djurakulov Sherzod Davronovich</i> SAMARQAND VILOYATI HUDUDIDI TOSH DAVRI ARXELOGIYASINING O'RGANILISHI TARIXI .....	156-161
<i>Қурбанова Дилрабо Шерипбоевна</i> ПАРЛАМЕНТ ТАРИХИ ВА ТАРИХШУНОСЛИГИ .....	162-172

<i>Зухриддин Болтаевич Жунаев</i> ХОРАЗМДА РЕСПУБЛИКА ТУЗУМИ: ЮТУҚЛАР ВА МУАММОЛАР (1920-1924 йиллар) .....	173-181
<i>Mamadiev Voxodir Bobojonovich</i> QASHQADARYO MUZEYIDAGI NODIR OSTODON .....	182-186
<i>Norqo'chqarov Xushvaqt Eshnazarovich</i> AFG'ONISTONDA O'ZBEK TILINING QONUNY ASOSLANISHI, O'ZBEKLAR IJTIMOYIY-MADANIY HAYOTIDAGI O'RNI (XX ASR – XXI ASR BOSHLARI) .....	187-197
<i>Ибрагимов Рахмон Зиёдуллаевич</i> ТОШКЕНТ ВОҲАСИ СЎНГГИ БРОНЗА ДАВРИ ТАРИХИ ТИЗИМИДА: ДАФН УДУМИ ВА МИГРАЦИЯ МАСАЛАЛАРИ .....	198-203
<i>Азаматова Гулмира Байирбековна</i> ОДАМ САВДОСИГА УЧРАГАН МИГРАНТ ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲАҚИДА БАЎЗИ МУЛОҲАЗАЛАР .....	204-208
<i>Tishabayeva Iroдахon Rasulovna</i> 1960-1970 YILLARDA O'ZBEKISTONDA MAKTABGACHA TARBIYA MUASSASALARI FAOLIYATI .....	209-215
<b>08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ</b>	
<i>Ostonokulov Azamat Abdukarimovich, Inoyatov Mardonbek Mo'min o'g'li</i> DAVLAT SEKTORIDA ICHKI AUDITNING XALQARO STANDARTLARI .....	216-226
<i>Kurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich</i> O'ZBEKISTONDA KORPORATIV BOSHQARUV TASHKILYIY- IQTISODIY MEKANIZMI SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY ASOSLARI .....	227-232
<i>Отабеков Отажон Ғайрат ўғли</i> ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ОПТИМАЛ СОЛИҚ ЮКИ ВА ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ МАСАЛАЛАРИ .....	233-243
<i>Шакирова Фароғат Болтаевна</i> ИННОВАЦИОН ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА БАҲОЛАШ ИНДИКАТОРЛАРИНИНГ АҲАМИЯТИ .....	244-255
<i>Мамбетназаров Бахыт Бисенбаевич</i> ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ТАДБИРКОРЛИК СУБЪЕТЛАРИНИНГ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ .....	256-263
<i>Jumaniyazova Ro'za Quvondiq qizi</i> TURIZM INFRATUZILMASI TUSHUNCHASI VA UNING O'ZIGA XOS JIHATLARI .....	264-269
<i>Matniyozov Murodjon Rajabbayevich</i> DESTINATSIYA IMIDJINI SHAKLLANTIRISHDA TURISTLARNING SODIQLIGI VA QONIQLASHINING AHAMIYATI .....	270-278

<i>Хамидова Зарифа Урол қизи</i> ДАВЛАТ СЕКТОРИДА ИЧКИ АУДИТ ВА ДАВЛАТ МОЛИЯВИЙ НАЗОРАТ ТАДБИРЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ .....	279-291
<i>Toshaliyeva Saodat Toxirovna</i> KICHIK TADBIRKORLIK TUSHUNCHASI VA UNING IJTIMOIIY-IQTISODIY MONIYATI ....	292-296
<i>Худойназаров Фахритдин Хаитович</i> ИБН ХАЛДУННИНГ ИҚТИСОДИЁТГА ТАВСИЯЛАРИ .....	297-304
<i>Nurullayev Hoshimjon Hamidovich</i> GASTRANOMIYANING TURIZM RIVOJLANISHIDAGI ANAMIYATI .....	305-313
<i>Кадырова Шарофат Амоновна</i> ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ СФЕРЫ УСЛУГ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ ....	314-323
<i>Бегматова Зиёда Захиджановна</i> ДАВЛАТ ИНТЕРАКТИВ ХИЗМАТЛАРИ ТИЗИМИ АСОСИДА КАДРЛАР БАНДЛИГИНИ ВА УЛАРГА ТАЛАБНИ БАҲОЛАШ .....	324-332
<i>Shafkarov Bakhrom Khudoyberdievich</i> TERRITORIAL FEATURES AND THEIR EFFECTIVE USE IN THE CULTIVATION OF VITICULTURE PRODUCTS .....	333-340
<i>Masharipova Fazilat Axmedovna</i> OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING ANAMIYATI .....	341-348
<i>Мусинов Дилшод Султанович</i> ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГИ ИЖТИМОИЙ ВА ИҚТИСОДИЙ САМАРАДОРЛИГИ ИҚТИСОДИЙ ЎСИШ ОМИЛИ СИФАТИДА .....	349-359
<i>Шакирова Юлдуз Сайдалиевна</i> ВОПРОСЫ РАЗРАБОТКИ ДОРОЖНОЙ КАРТЫ АКТИВИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ .....	360-368
<i>Абдивоҳидов Мамуржон Авазхон ўғли</i> РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ ШАРОИТИДА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИНИНГ МАЗМУНИ, ТАВСИФИ ВА РИВОЖЛАНТИРИШ ЙЎНАЛИШЛАРИ .....	369-380
<i>To'xtasinova Muxayyo Mirzasultonovna</i> DAVLATNING INNOVATSION TIZIMINI SHAKLLANTIRISH MASALASIGA .....	381-388
<i>Қурбанова Раҳима Джамшедовна, Мирзаева Ширин Нодировна</i> РОЛЬ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В СТИМУЛИРОВАНИИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ .....	389-403
<i>Набиева Нилуфар Муратовна</i> ОСОБЕННОСТИ КОМПЛЕКСА МАРКЕТИНГОВОГО ПРОДВИЖЕНИЯ КОМПАНИИ В ЦИФРОВОЙ СРЕДЕ .....	404-416



<i>Safarov Radjabboy Eshmuxammadovich</i> KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHDA INDIVIDUAL DAROMADGA SOLIQLAR MEKANIZMIDAN SAMARALI FOYDALANISH MASALALARI .....	417-428
<i>Sharipova Zulayho</i> SANOAT TARMOQLARI KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI .....	429-434
<i>Шарипов Акбар Илхамович</i> ЧАКАНА САВДО КОРХОНАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДА РАҚАМЛИ МАРКЕТИНГНИ РОЛИ .....	435-440
<i>Хаджаев Хабибулла Сагдуллаевич</i> ОБЪЕКТИВНАЯ НЕОБХОДИМОСТЬ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ В РАЗВИТИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ .....	441-447
<i>Хамзайева Дилфуза Самаровна</i> SURXANDARYO VILOYATIDA TURISTIK MAHSULOTLARNI BAHOLASH VA SAMARALI RIVOJLATIRISH IMKONIYATLARI .....	448-452
<i>Усманова Насиба Акбаржоновна</i> ПУТИ РАЗВИТИЯ МЕНЕДЖМЕНТА В СФЕРЕ УСЛУГ .....	453-459
<i>Исхакова Сарвар Аюбовна</i> ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА ЗАНЯТОСТЬ И КВАЛИФИКАЦИЮ ПЕРСОНАЛА В СФЕРЕ БЫТОВОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ .....	460-467
<i>Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich</i> INNOVATSION TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISHDA MUQOBIL MOLIYALASHTIRISH VOSITALARIDAN FOYDALANISH VA UNI TURISTIK XIZMATLAR SOHASIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI .....	468-479
<i>To'uchiyeva Nodira G'ulom qizi</i> OLIY TA'LIMNI BOSHQARISHDAGI INNOVATSIYALAR. CHAT GPT YOHUD SUN'IY INTELLEKT .....	480-485
<i>Абдурахимова Саида Аҳмаджановна, Адилова Гўзал Абзаловна</i> ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА КИЧИК БИЗНЕС СУБЪЕКТЛАРИ ТАРКИБИЙ ҚИСМЛАРИНИНГ БАРҚАРОР РИВОЖЛАНИШ ТАҲЛИЛИ .....	486-494
<i>Maxsudov Sherzod Solijonovich</i> TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION MUHIT JOZIBADORLIGINI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI .....	495-500
<i>Tadjibekova Dilnoza Bakhtiyarovna</i> ENHANCING FINANCIAL RESOURCE FORMATION IN BUSINESSES .....	501-506
<i>Radjabova Malika Ziyodullayevna</i> AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH ISTIQBOLLARI XUSUSIDA .....	507-512

## 09.00.00 - ФАЛСАФА ФАНЛАРИ

<i>Asraqulova Adiba Nabiyevna</i> ZAMONAVIY DAVRDA IQTISODGA FALSAFIY QARASHLAR .....	513-520
<i>Жўраев Аҳмад Муҳаммадиевич</i> ТИНЧЛИКПАРВАРЛИК ҲОЯЛАРИНИНГ ЖАМИЯТ ТАРАҚҚИЁТИДАГИ АҲАМИЯТИ .....	521-530
<i>Гуламова Мавжуда Ташпулатовна</i> АХМАД ЗИЁУДДИН АЛ-КУМУШХОНаВИЙ АСАРЛАРИДА КОМИЛ ИНСОН ҲОЯЛАРИНИНГ ФАЛСАФИЙ ТАҲЛИЛИ .....	531-538
<i>Abduxolikova Nasiba Alijonovna</i> YOSHLARNING ONLAYN TA'LIM JARAYONIGA TA'SIR ETUVCHI IJOBiy SALBIY OMILLAR .....	539-544
<i>Yazdonov Zikirillo Shukurilloevich</i> QALANDARIYLIK VA UNING INSON, JAMIYAT TIZIMIDAGI O'RNI .....	545-552
<i>Sharipova Barno Salimovna</i> BIOETIK MADANIYATNING RIVOJLANISH BOSQICHLARI VA UNING ZAMONAVIY IMIJI .....	553-558
<i>Xalikulova Umida Rustamovna</i> AXBOROT MUHITINING OLIY TA'LIMGA TA'SIRI: KONSTRUKTIV VA DESTRUKTIV OMILLAR .....	559-564
<i>Abbasova Maftuna Subxonovna, Temirova Xurshida</i> OILA VA NIKOH MA'NAVIYATI, OILANI MUSTAHKAMLASH OMILLARI .....	565-571
<i>Tog'ayev Nodirjon Ergashevich</i> AJDODLARIMIZ BOY ILMIY MEROSINING O'ZBEKISTONDA MA'RIFATLI JAMIYAT QURISH HAMDA YOSHLAR TARBIVASIDA TUTGAN O'RNI .....	572-576
<i>Kipchoqov Xomidjon Gulomovich</i> JAVOBGARLIK PRINSIPINI SHAKLLANTIRISH AXLOQSHUNOSLIKNING ASOSIY MASALASI SIFATIDA .....	577-581
<i>Raximova Rayxon Abdurasulovna</i> ZAMONAVIY OILADA MA'NAVIY-AXLOQIY QADRIYATLARNI SHAKLLANTIRISH: MUAMMONING NAZARIY VA USLUBIY TAHLILI .....	582-586
<i>Агзамова Нилюфар Шухратовна</i> "АДАБ АЛЬ-ТАБИБ" КАК ИСТОЧНИК НАЦИОНАЛЬНОЙ БИОЭТИКИ .....	587-591
<i>Axmadiyev Nuriddin Muxutdinovich</i> INTELLEKTUAL MADANIYAT YOSHLARNING INNOVATSION FAOLLIGINI OSHIRISHNING MUHIM MEZONI SIFATIDA .....	592-596
<i>Nabiyev Mansur Jamxur o'g'li</i> DEMOKRATIK JAMIYAT TARAQQIYOTIDA IJTIMOY G'OYALAR EVOLYUTSIYASI VA MODERNIZATSIYASI .....	597-603

<i>Kenjayeva Dilrabo Romanovna, Xaydarova Larisa Sunnatovna</i> GLOBALLASHUV SHAROITIDA MILLIY MADANIYAT SOHASIDAGI O'ZGARISHLARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI .....	604-609
<i>Abduraximova Tursunoy Abduvoxid qizi</i> O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM TRANSFORMATSIYASINING FALSAFIY MOHIYATI .....	610-615
<i>Tagayev Ganisher Xasanovich</i> YOSHLAR ETNOESTETIK DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHDA BADIY-ESTETIK OMILLARNING O'RNI .....	616-625
<i>Шоназаров Жамшид Шуҳратович</i> БЕҲБУДИЙ ВА УНИНГ ДАВЛАТЧИЛИК ҲОЯСИ .....	626-630
<i>Ҳамраев Сирож Абруевич</i> ЖАМИЯТ ЯНГИЛАНИШИ ВА ТАДБИРКОР МАЪНАВИЯТИ .....	631-637
<i>Nabiyev Bekzod Muxammadumarovich</i> MAFKURAVIY ISHLARNI TASHKIL ETISHDA ZAMONAVIY TARG'IBOT TEXNOLOGIYALARI: O'ZBEKISTON VA XORIY TAJRIBASI .....	638-642
<i>Hashimova Gulsina Ismoyilovna</i> HARBIY IJTIMOYIY ISH VA HARBIY MADANIYATNING HARBIY XIZMATCHILAR FAROVONLIGINI TA'MINLASHDAGI ROLI .....	643-648
<i>Karimova Gulnoza Yigitaliyevna</i> AXLOQIY MADANIYAT TUSHUNCHASINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOYIY ZARURIYATI .....	649-655
<i>Sharipova Kamola Usmonjonovna</i> YANGI O'ZBEKISTONDA GENDER TENGLIKNI TA'MINLASH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASINI MILLIY STRATEGIYAGA TRANSFORMASIYALASH ISTIQBOLLARI .....	656-661

**То‘хтабойев Хурматullo Шомирза о‘ғли,**  
Qarshi davlat universiteti mustaqil izlanuvchisi

**O‘ZBEKISTON ILM-FANI RIVOJIDA FARG‘ONA DAVLAT UNIVERSITETINING O‘RNI  
(MUSTAQILLIK YILLARI MISOLIDA)**

**Annotatsiya.** Tarixdan ma‘lumki, oliy ta‘lim muassasalari barcha davlatlarda asosiy ilm-fan o‘choqlaridan biri bo‘lib kelgan. Muayyan hududda oliy ta‘lim muassasasi ochilsa, albatta u yerda fan rivojiga keng yo‘l ochilgan. Xususan, O‘zbekistonda mustaqillik yillarida bozor iqtisodiyotiga o‘tilishi munosabati bilan yangi ijtimoiy-iqtisodiy sharoitga mos bo‘lgan oliy ta‘lim tizimini yaratish davr talabiga aylandi. Har bir davlatning ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy taraqqiyotida oliy ta‘lim juda katta ahamiyatga ega. Oliy ta‘lim muassasalarining hayoti va rivojlanish darajasi muayyan davlatda madaniy taraqqiyotini qay ahvolda ekanligini aniqlashga yordam beradi.

**Kalit so‘zlar:** Oliy ta‘lim muassasalari, Farg‘ona davlat universiteti, Farg‘ona vodiysi, tabiiyot-geografiya fakulteti, akademik.

**Tukhtaboyev Khurmatullo Shomirza ogli,**  
Independent researcher of Karshi State University

**THE ROLE OF FERGANA STATE UNIVERSITY IN THE DEVELOPMENT OF SCIENCE IN  
UZBEKISTAN (EXAMPLE OF THE YEARS OF INDEPENDENCE)**

**Abstract.** It is known from history that higher educational institutions were one of the main centers of science in all countries. If a higher education institution opens in a certain region, a broad path for the development of science certainly opens up there. In particular, in connection with the transition to a market economy during the years of independence of Uzbekistan, the creation of a higher education system that corresponds to new socio-economic conditions has become a requirement of the time. Higher education plays a very important role in the socio-economic and cultural development of every country. The standard of living and development of higher education institutions helps determine the state of cultural development in a particular country.

**Key words:** Higher educational institutions, Fergana State University, Fergana Valley, Faculty of Natural Sciences and Geography, academician.

**Тухтабоев Хурматулло Шомирза угли,**  
Независимый исследователь  
Каршинского государственного университета

**РОЛЬ ФЕРГАНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА В РАЗВИТИИ  
НАУКИ В УЗБЕКИСТАНЕ (НА ПРИМЕРЕ ГОД НЕЗАВИСИМОСТИ)**

**Аннотация.** Из истории известно, что высшие учебные заведения были одними из главных центров науки во всех странах. Если в определенном регионе открывается высшее учебное заведение, там, безусловно, открывается широкий путь для развития науки. В частности, в связи с переходом к рыночной экономике в годы независимости Узбекистана создание системы высшего образования, соответствующей

новым социально-экономическим условиям, стало требованием времени. Высшее образование играет очень важную роль в социально-экономическом и культурном развитии каждой страны. Уровень жизни и развития высших учебных заведений помогает определить состояние культурного развития в конкретной стране.

**Ключевые слова:** Высшие учебные заведения, Ферганский государственный университет, Ферганская долина, факультет естественных наук и географии, академик.

**DOI:** <https://doi.org/10.47390/SP1342V3I12.1Y2023N10>

**Kirish.** Oliy ta'lim muassasalari Respublika ijtimoiy-iqtisodiy rivojida o'z o'rniga ega. Hozirgi oliy ta'lim muassasalari akademik va professional ta'lim xizmatlarining yuksak xalqaro standartlari qoida-talablariga javob bera oladigan ilmiy-pedagogik markazlariga aylanmoqda.

O'zbekistonda bozor munosabatlari tizimining shakllanishi va rivojlanishida oliy ta'lim muassasalari vazirliklar, korxonalar, o'quv-ilmiy va tijorat tizimini yuqori malakali mutaxassis kadrlar bilan ta'minlamoqda. Xususan, Farg'ona viloyati oliy ta'lim tizimida mustaqillik yillarida ilm-fan sohasida katta yutuqlar qo'lga kiritiladi.

**Mavzuga oid adabiyotlar tahlili.** Farg'ona davlat universiteti nafaqat Farg'ona vodiysi, balki O'zbekistonning eng yirik va nufuzli oliy o'quv yurtlaridan biri bo'ldi. 1989-1990 o'quv yilida institutning 46 ta kafedrasida 530 dan ortiq professor-o'qituvchilar mehnat qildi. Ulardan 15 nafari fan doktori va 200 nafari fan nomzodi edi. Oliy o'quv yurtining 9 ta fakultetidagi kunduzgi, kechki va sirtqi bo'limlarida 7,9 ming talaba tahsil olardi. Institut tashkil topgan kundan 1990 yilga qadar 43 mingdan ziyod oliy ma'lumotli pedagoglar tayyorlandi[1].

1992 yili Farg'ona davlat pedagogika instituti bazasida Farg'ona davlat universitetining tashkil etilishi viloyat va butun vodiyning ijtimoiy va madaniy hayotida muhim voqea bo'ldi. Universitet maqomidagi oliy o'quv yurtining vujudga kelishi nafaqat yuqori malakali kadrlar tayyorlash, balki mintaqada ilm-fan taraqqiyoti uchun ham yangi ufqlar ochib berdi. Farg'onada universitetning ochilishi bu yerda yangi kadrlar va tadqiqot markazlarini tashkil etish, keng ko'lamda ilmiy tadqiqot ishlarini olib borish, fan va texnika yutuqlarini ishlab chiqarishga joriy etish hamda mintaqaning ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini jadallashtirishga munosib hissa qo'sha boshladi[2].

Farg'ona davlat universiteti tabiiyot-geografiya fakultetiga akademik A.Muhammadiyev nomi berilgan. Ustoz olim boshlagan ilmiy tadqiqotlar hozirda uning ko'p sonli shogirdlari, O'rta Osiyo gidrobiolog va ixtiologlari tomonidan muvaffaqiyatli davom ettirildi.

Kafedrada yuqori malakali ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash, davlat grantlari doirasidagi ilmiy-tadqiqotlar ko'lamini kengaytirish borasida ko'plab ijobiy yutuqlarga erishildi. Kafedra qoshida ochilgan "Entomologik tadqiqotlar" ilmiy laboratoriyasida entomologiya sohasida matematik uslublar va axborot texnologiyalarini qo'llash, atrof-muhit holatini bioindikatsiya qilish, entomofauna va engomokomplekslar antropogen transformatsiyasining qonuniyatlarini o'rganishga doir yangi zamonaviy yo'nalishlardagi ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish yo'lga qo'yilgan.

Kafedrada ilmiy tadqiqotlar natijalarini amaliyotga joriy etish mexanizmi yaxshi yo'lga qo'yilgan bo'lib, bu borada tashkil etilgan 2 ta innovatsion guruhning Farg'ona viloyat o'simliklarni himoya qilish markazi hamda viloyat tabiatni muhofaza qilish Davlat qo'mitasi bilan hamkorlikda ilmiy-tadqiqot ishlari olib boriladi. Kafedrada bitiruv-malakaviy ishlarning innovatsion-korporativ hamkorlik doirasida amalga oshirilishi va ularning mazmunini muassasalardagi mavjud muammolarni ilmiy jihatdan tahlil etishga qaratilishini ta'minlashga

jiddiy e'tibor qaratilgan. Bu borada "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakati viloyat Kengashi, Jamiyatshunos olimlar kengashi hamda Farg'ona davlat universiteti hamkorligida o'tkazilgan "Eng yaxshi biznes-loyiha — 2013" ko'rik-tanlovida biologiya yo'nalishi IV bosqich talabasi Botirali Qodirov o'zining ilmiy izlanishlari natijalarini amaliyotga joriy etish bo'yicha tayyorlagan loyihasi bilan ishtirok etib, g'oliblikni qo'lga kiritdi[3].

2014 yilda biologiya yunalishi IV bosqich talabasi M.Muqimov biologiya fanidan o'tkazilgan Respublika talabalar fan olimpiadasida 1-o'ringa sazovor bo'ldi.

Tahlil va natijalar. Kafedra olimlari tomonidan bajarilgan hamda hozirda amalga oshirilayotgan ilmiy-tadqiqotlar natijalari asosida 20 dan ortiq ilmiy ishlanma yaratilgan bo'lib, ularni tegishli sohalar amaliyotiga joriy etish bo'yicha muntazam takliflar berib boriladi. Bu borada olimlarning "Innovatsion g'oyalar va loyihalar" respublika tanlovidagi ishtiroki muhim o'rin egallaydi. Mazkur yo'nalishda keyingi 5 yil davomida kafedra olimlarining 27 ta ilmiy ishlanmasi yaratilgan.

Farg'ona davlat universiteti O'zR FA Matematika va informatsion texnologiyalar instituti, O'zR FA Farg'ona ilmiy markazi, O'zbekiston Milliy universiteti kafedralari bilan uzviy hamkorlik qilib keldi. Shu bilan bir qatorda Adigey xalqaro Fanlar akademiyasi bilan doimiy hamkorlik aloqalari o'rnatildi[4].

Innovatsion loyihalar doirasida bajarilgan tadqiqotlar ko'lami Farg'ona davlat universitetida ham yildan-yilga ortib bordi. Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2016 yil 24 fevraldagi "Innovatsion g'oyalar" ko'rik-tanlovining hududiy bosqichlarini tashkil etish va o'tkazish to'g'risida"gi 80-sonli buyrug'i ijrosini ta'minlash maqsadida 2016 yil 10 mart kuni Farg'ona davlat universitetida 35 yoshgacha bo'lgan yosh olimlar, iqtidorli talaba va magistrantlar o'rtasida "Innovatsion loyihalar" ko'rik-tanlovi o'tkazildi. O'tkazilgan tanlov ommaviy axborot vositalarida yoritildi. "Innovatsion g'oyalar" ko'rik-tanlovida fizika-matematika, tabiiy fanlar fakulteti va fakultetlar innovatsion guruhlarining yosh olimlari hamda iqtidorli magistrant va talabalari faol qatnashdilar. Ular kasaba uyushmasi va "Kamolot"YOIH tomonidan faxriy yorliq va esdalik sovg'alari bilan taqdirlandilar. Jumladan, fizika yo'nalishi IV bosqich talabasi A.Qo'chqorov "Shamol energetik qurilmasi", fizika yo'nalishi I bosqich talabasi M.Dadaqo'ziyeva "Mobil telefonlarini quyosh energiyasidan zaryadlash", kimyo kafedrasida magistranti I.Turdiboyev "Bazalt asosida shifer ishlab chiqarish" ishlanmalari uchun esdalik sovg'alari bilan taqdirlandi[5].

2016 yil may oyida "Innovatsion loyihalar, g'oyalar va texnologiyalar" IX-Respublika yarmarkasida Farg'ona davlat universiteti fizika kafedrasida professor-o'qituvchilari va iqtidorli talabalari o'z ishlanmalari bilan ishtirok etdi. Toshkent shahrida bo'lib o'tgan yarmarka doirasida fizika kafedrasida professor-o'qituvchilari hamda katta ilmiy xodim izlanuvchilar ishtirokidagi innovatsion guruhlar "Dorivor o'simliklar va mevalarni quritish qurilmasini joriy etish", "Energiya tejankor yoritkichlarning keng joriy etish" mavzusidagi ilmiy ishlanma bo'yicha umumiy qiymati 1,342 mln so'm bo'lgan xo'jalik shartnomasi imzolandi va bu bo'yicha rejalashtirilgan ishlar amalga oshirildi. Shuningdek, Farg'ona davlat universiteti 2016 yilda professor A.O'rinov rahbarligida umumiy summasi 90,381 mln so'mlik bo'lgan 2012-2016 yillarga mo'ljallangan Davlat ilmiy-texnika dasturlari doirasida F-4-59-raqamli "Ikkinchi tartibli chiziqli singulyar koeffitsiyentli xususiy hosilali differensial tenglamalar uchun boshlang'ich va chegaraviy masalalar" mavzusidagi grant yutib olinib joriy yilda esa qiymati 46,151 mln so'mlik fundamental loyiha amalga oshirildi.

2017 yil iyun oyidan boshlab Farg'ona davlat universiteti huzurida noorganik kimyo hamda tovarlarni kimyoviy tarkibi asosida sinflash va sertifikatlash, o'zbek tili ixtisosliklaridan falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini beruvchi Ilmiy kengashlar faoliyati yo'lga qo'yildi. Bu kengashlarda 2017 yili 10 dan ortiq, 2018 yili 20 ga yaqin dissertatsiyalar himoya qilindi[6].

**Muhokama.** Iqtidorli yoshlar bilan ishlash ilmiy tadqiqot ishlarining asosiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Farg'ona davlat universitetida iqtidorli talaba yoshlarni tanlab olish, ularni o'z mutaxassisliklari bo'yicha ma'lum bir yo'nalishda ilmiy tadqiqot ishlari olib borishga yo'naltirish borasida keng qamrovli ishlar olib borildi. Jumladan, quyi kurs talabalaridan iqtidorli yoshlarni tanlab olish va ular bilan fanning ma'lum bir sohasi bo'yicha shaxsiy reja asosida ilmiy tadqiqot ishlari olib borish yoshlarimizning o'z iqtidorlarini to'la namoyon eta olishlari uchun keng imkoniyat yaratdi. Agar 2003 yilda yuzdan ortiq talaba shaxsiy reja asosida ilmiy tadqiqot ishlari olib borgan bo'lsa, hozirda mingdan ortiq talaba 350 nafar professor-o'qituvchi rahbarligida ilmiy izlanishlar olib bordi. Natijada, talabalarning ilmiy-nazariy anjumanlardagi faolliklari ortdi. Ilmiy tadqiqot ishlari natijalarini nashr ettirishga e'tibor kuchaydi. Jumladan, universitetda 2002 yildan buyon respublikamizda yosh olim va iqtidorli talabalarning "Ilm-zakovatimiz senga, Ona Vatan!" mavzuidagi ilmiy-nazariy anjumani muntazam o'tkazib kelinadi. Unda respublikamizning iqtidorli yoshlari o'z ma'ruzalari bilan ishtirok etdi, anjuman materiallari to'plam holida chop etildi. 2010 yilning o'zida universitetda turli fan yo'nalishlari bo'yicha 8 ta ilmiy-nazariy anjuman o'tkazildi va barcha anjuman materiallari to'plam holida nashr ettirildi. Agar 2001 yilda talabalar tomonidan 700 ga yaqin ilmiy maqola va tezislar chop etilgan bo'lsa, hozirda respublika nashrlari va turli to'plamlarda 2000 ga yaqin maqola va tezislar e'lon qilinib, ilmiy anjumanlarda mingdan ortiq ma'ruza o'qildi. Farg'ona davlat universiteti biologiya kafedrasida "Yosh biolog" ilmiy-ijodiy to'garagi muntazam faoliyat ko'rsatdi. Shuningdek kafedra qoshidagi ilmiy seminarda tadqiqotchilarning ilmiy ishlari natijalari muntazam tahlil etib borildi.

2016 yilda Farg'ona davlat universitetida 1900 nafardan ortiq iqtidorli talaba va magistrantlar talabalar ilmiy jamiyatlari, ilmiy-ijodiy hamda tajriba-konstruktorlik to'garaklariga jalb etildi. Talabalar ilmiy jamiyatlari, ilmiy-ijodiy hamda tajriba-konstruktorlik to'garaklari ayrim yo'nalishlarda oyda bir marotaba o'tkazilsa ayrim yo'nalishlar bo'yicha bir oyda 2-3 martagacha o'tkazish rejalashtirildi. 200 nafardan ortiq talaba-magistrantlar ilmiy-tadqiqot ishlariga jalb etildi. Shu yili universitetda 265 nafardan ortiq iqtidorli talabalar ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlashda samarali faoliyat ko'rsatayotgan professor-o'qituvchilarga birlashtirildi. 2015-2016 o'quv yilida universitet iqtidorli talabalari tomonidan Respublika ilmiy nashrlari, xalqaro, Respublika va universitet miqyosida o'tkazilgan anjumanlarda 400 ga yaqin ilmiy-uslubiy maqola va tezislar e'lon qilindi[7].

**Xulosa.** Xulosa qilib aytganda, mustaqillik yillarida Farg'ona davlat universitetida oliy malakali pedagog kadrlar tayyorlash ishlari keng ko'lamda olib borilib, talabalarning ma'naviy-ma'rifiy va ilmiy-tadqiqot faoliyatlari doimiy qo'llab-quvvatlandi. Bu esa oliygohni Farg'ona vodiysidagi asosiy ilm dargohlaridan biri sifatida e'tirof etilishiga zamin hozirladi. Bugungi kunda ham ushbu oliygoh nufuzi va xalqaro reyting ko'rsatkichlariga ko'ra yuqori pog'onalardan joy olgan.

**Адабиётлар/Литература/References:**

1. Фарғона давлат университети. 1 китоб. Тарих ва юксалиш йиллари.(Масъул муҳарир Х.Ш.Ташматов)–Фарғона, 2015.–Б. 5-70.
2. Фарғона давлат университети. 1 китоб. Тарих ва юксалиш йиллари.(Масъул муҳарир Х.Ш.Ташматов)–Фарғона, 2015.–Б. 5-70.
3. Farg'ona davlat universiteti joriy arxivi. Ilmiy va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limi hisoboti papkasidan.
4. Farg'ona davlat universiteti joriy arxivi. Ilmiy va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limining 2016 yil hisobotlari ma'lumotnomasi papkasi.
5. Abdullayev U.SH. O'zbekistonda pedagogik kadrlar tayyorlash tizimidagi yutuq va muammolar (1991 – 2018 yy.): Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) diss....– Qarshi, 2021.– B.101 – 130.
6. Abdullayev U.SH. O'zbekistonda pedagogik kadrlar tayyorlash tizimidagi yutuq va muammolar (1991 – 2018 yy.): Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) diss....– Qarshi, 2021.– B.101 – 130.
7. Farg'ona davlat universiteti joriy arxivi. Ilmiy va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash bo'limining 2016 yil hisobotlari ma'lumotnomasi papkasi.
8. Gulyamov S.S. va boshq. Raqamli iqtisodiyotda blokcheyn texnologiyalari. O'quv qo'llanma. – T.: Iqtisod-moliya, 2019. – 23 b.
9. Umarov O. Raqamli texnologiyalar innovatsiyalar rivojiga keng yo'l ochadi.<http://xs.uz/uzkr/post/olimzhon-umarov-raqamli-tekhnologiyalar-innovatsiyalar-rivozhiga-keng-jol-ochadi>
10. Avezov M. Raqamli bank xizmatlari va uning afzalliklari. // Scientific progress, Volume3, Issue2. 2022 ISSN: 2181-1601
11. Gontar A.A. Digital banking as one of the components of the economic security of a credit organization. // Bulletin of the Volzhskiy University im. VN Tatishcheva, 2017. – T.1. №4



# SCIENCEPROBLEMS.UZ

## ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

*№ 12/1 (3) – 2023*

## АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

## ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

**Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари** электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

**Муассис:** “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

**Таҳририят манзили:**

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

[scienceproblems.uz@gmail.com](mailto:scienceproblems.uz@gmail.com)

**Боғланиш учун телефонлар:**

(99) 602-09-84 (telegram).